

Olsztyn, dnia 5 maja 2025 r.

PS-I.431.2.7.2024

Szanowna Pani
Sylwia Wieloch
Zastępca Burmistrza Olecka
Plac Wolności 3,
19-400 Olecko

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Olecku (zwanym dalej Gminą), Plac Wolności 3, 19-400 Olecko, REGON 000523347, NIP 8470002822 oraz w jednostce realizującej zadanie, tj. siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku (zwanego dalej MOPS/jednostką), REGON 790187860, NIP 8471275539.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

- 1) Burmistrz Olecka Pan Karol Sobczak – wybrany na stanowisko w wyborach, które odbyły się dnia 4 listopada 2018 roku oraz 21 kwietnia 2024 roku,
- 2) Zastępca Burmistrza Olecka Pani Sylwia Wieloch - powołana na stanowisko Zarządzeniem nr ORN.0050.144.2018 Burmistrza Olecka z dnia z dnia 28 listopada 2018 roku, w sprawie powołania Zastępcy Burmistrza,
- 3) Skarbnik Miasta Olecka Pani Irena Osmycka – powołana na stanowisko Uchwałą nr ORN.0007.74.2019 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 12 lipca 2019 roku w sprawie powołania skarbnika Gminy Olecko,
- 4) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku Pani Iwona Łazarska – zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 29 lipca 2022 roku – stanowisko Zastępcy Dyrektora MOPS w Olecku. Od 1 września 2022 r. awans na stanowisko Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku.

Informacji i wyjaśnień kontrolującym udzielali:

- Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku Pani Iwona Łazarska

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Oddziału Budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- 1) Pani Anna Cybulska – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 88/2023, wydanej wz. Dyrektora Generalnego przez Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.431.2024 z 1 października 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).
- 2) Pani Iwona Jabłońska – starszy inspektor wojewódzki, nr legitymacji służbowej 45/2024, wydanej przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolnego, (upoważnienie do kontroli nr WK-I.0030.432.2024 z 1 października 2024 r., wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego).

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

Termin kontroli: od 14 do 16 października 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce jednostki kontrolowanej oraz w siedzibie jednostki realizującej zadanie pod pozycją nr 7 w roku 2024.

Przedmiot i zakres kontroli:

- wykorzystanie i rozliczenie środków finansowych otrzymanych na realizację zadania określonego w umowie nr PS-I.946.37.14.2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego w związku z Programem „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190), art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 296 ze zm.), art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 647 ze zm.), a także w związku z § 6 umowy nr PS-I.946.37.14.2023 z 28 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, Minister Rodziny i Polityki Społecznej opracował resortowy program pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

W związku z ww. Programem, w dniu 23 października 2022 roku został ogłoszony nabór wniosków na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, skierowany do gmin i powiatów.

W ramach ogłoszonego naboru, 8 listopada 2022 roku Gmina Olecko złożyła wniosek na środki z Funduszu Solidarnościowego z przeznaczeniem na realizację przedmiotowego programu – forma I (pobyt dzienny). Wniosek spełnił wszystkie wymogi formalne i merytoryczne i 25 listopada 2022 r. został przekazany przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej do dalszego procedowania. 13 grudnia 2022 roku Minister zaakceptował wniosek Gminy. Niemniej jednak, z uwagi na przekroczenie dostępnego budżetu na bazie zapisów ww. Programu przyznane kwoty w stosunku do pierwotnie zaproponowanych zostały pomniejszone.

W związku z powyższym, 19 grudnia 2022 r. Gmina Olecko złożyła aktualizację wniosku na środki finansowe z ww. Programu wraz z oświadczeniem o przyjęciu środków.

Na podstawie art. 13 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym 21 lutego 2023 r., zawarto umowę nr PS-I.946.37.14.2023 pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Olecko w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

Na podstawie zawartej umowy, Gminie przyznano środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w łącznej wysokości 135 717,12 zł, z tego:

- na realizację zadania – 133 056 zł;
- na koszty związane z obsługą programu – 2 661,12 zł.

Zgodnie z wnioskiem, który stanowi integralną część umowy ww. środki miały zostać przeznaczone na realizację 3 326,40 godzin usług opieki wytchnieniowej dla 16 osób niepełnosprawnych w ramach opieki dziennej.

Na podstawie ustaleń kontroli, realizację zadania w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 przez Gminę Olecko ocenia się **negatywnie**.

Pozytywnie oceniono:

- 1) Posiadanie ważnego/zgodnego z założeniami Programu orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności przez uczestników Programu;
- 2) Limit dni usług opieki wytchnieniowej finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 3) Posiadanie odpowiednich, zgodnych z Programem, kwalifikacji opiekunów do realizacji usług opieki wytchnieniowej;
- 4) Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji finansowo - księgowej środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego;
- 5) Wyodrębnienie przez jednostkę rachunku bankowego, służącego do obsługi środków Funduszu Solidarnościowego;
- 6) Opis dokumentów księgowych;
- 7) Sposób sporządzenia sprawozdania z realizacji zadania.

Negatywnie oceniono:

- 1) Sposób i termin wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do warunków określonych w umowie i Programie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą jednostką realizującą zadanie był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku, zgodnie z upoważnieniem nr ORN.077.77.2022 z 8 grudnia 2022 roku Burmistrza Olecka dla Pani Iwony Łazarskiej - Dyrektora MOPS w Olecku w sprawie upoważnienia do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023.

Realizator Programu ogłosił przetarg o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług opieki wytchnieniowej w celu nabycia usług od podmiotów sektora prywatnego (zgodnie z rozdziałem V pkt 24 ust. 4 Programu).

W wyniku rozstrzygnięcia przez zamawiającego procedury udzielenia zamówienia publicznego pn.: Świadczenie usług w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz opieki wytchnieniowej, zawarto umowę nr 4/2023 w dniu 20.04.2023 r. w Olecku pomiędzy Zamawiającym - Gminą Olecko- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku a Wykonawcą Konsorcjum: Medis 24 Sp. Z o.o. ul. Wronia 45/U2, 00-870 Warszawa oraz Medis24 Łukasz Zasiem Sp. k. (zwanym dalej wykonawcą), ul. Plac Inwalidów 10, 01-552 Warszawa na świadczenie usług w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz opieki wytchnieniowej.

Umowa zawarta pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą, zakładała m.in.:

- świadczenie usług realizowane według wytycznych wskazanych w Programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023;
- koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług opieki wytchnieniowej nieprzekraczający 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy;
- oświadczenie Wykonawcy, że znane mu są wytyczne udziału w Programie, zawarte w Programach, Regulaminie rekrutacji i zobowiązanie do ich stosowania w zakresie niezbędnym do realizacji umowy;
- zobowiązanie wykonawcy do składania faktur VAT za dany miesiąc wraz z kartą rozliczenia usług opieki wytchnieniowej oraz dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty stanowiące załączniki do faktury;
- uprawnienie Zamawiającego do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane w umowie czynności;
- zastrzeżenie Zamawiającego prawa dokonywania okresowej kontroli prawidłowości realizacji umowy przez Wykonawcę, a w szczególności:
 - efektywności i jakości wykonania zadania,
 - właściwego prowadzenia dokumentacji przewidzianej w przepisach prawa i postanowieniach umowy;
- zobowiązanie Wykonawcy do dostarczania lub udostępniania na żądanie kontrolującego

dokumentów i nośników informacji oraz udzielanie wyjaśnień i informacji w terminie określonym przez kontrolującego.

[Dowód: akta kontroli str. 32-52]

W trakcie prowadzonych czynności, kontrolujący dokonali analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 10 osób niepełnosprawnych, którym realizowano usługi opieki wytchnieniowej. W przypadku dokumentacji finansowej kontrolą objęto wydatki poniesione w okresie realizacji zadania, tj. od czerwca do grudnia 2023 r. Szczegółowej analizie poddano wydatki poniesione w okresie trzech miesięcy, w losowo wybranych miesiącach, tj. w maju, sierpniu i grudniu 2023 r.

Zgodnie ze złożonym wnioskiem jednostka planowała objąć wsparciem 16 uczestników. Nabór wniosków ustalono do 17 marca 2023 r. (zgodnie z ogłoszeniem o naborze wniosków). Gmina zaplanowała realizację Programu w formie opieki dziennej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku, Zarządzeniem nr 5/2023 z 10 lutego 2023 roku powołała komisję rekrutacyjną do rozpatrywania złożonych wniosków.

Na posiedzeniu w dniu 31 marca 2023 r. komisja rozpatrzyła 23 karty zgłoszenia do Programu. Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc (zgodnie z wnioskiem, który zakładał objęcie wsparciem 16 osób), do udziału w Programie komisja zakwalifikowała osoby, które spełniły kryteria dostępu, formalne oraz premiowane i uzyskały najwyższą liczbę punktów, tj. 12 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 4 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Pozostałe osoby, które wyraziły chęć udziału w programie, a nie zostały im przyznane usługi z powodu braku miejsc, zostały wpisane na listę rezerwową (7 osób).

Dodatkowo 1 karta zgłoszenia wpłynęła do Ośrodka 7 sierpnia 2023 roku, tj. po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Z uwagi na to, iż jedna osoba objęta usługami zmarła, w dniu 9 sierpnia 2023 r. Komisja Rekrutacyjna pozytywnie rozpatrzyła wniosek do udziału w Programie z dnia 7 sierpnia 2023 r., uwzględniając kryteria naboru oraz sytuację rodzinną wnioskodawcy.

[Dowód: akta kontroli str. 8-10]

Spośród 17 osób niepełnosprawnych objętych usługami opieki wytchnieniowej, skontrolowano dokumentację 10 osób oraz osób świadczących im usługi, tj. karty zgłoszenia do Programu, orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, karty rozliczenia usług opieki

wytchnieniowej oraz kwalifikacje osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej). Powyższe miało na celu zweryfikowanie zgodności z założeniami Programu:

- kwalifikacji osób niepełnosprawnych objętych usługami;
- kwalifikacji osób świadczących usługi;
- liczby przyznanych i zrealizowanych godzin świadczenia usług.

Wszystkie skontrolowane osoby niepełnosprawne, objęte usługami w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 posiadały ważne, zgodne z obowiązującymi przepisami oraz wymogami Programu, orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, tj.:

- 7 osób posiadało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 1 osoba posiadała orzeczenie równoważne z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2 dzieci posiadało orzeczenie o niepełnosprawności.

Usługi opieki wytchnieniowej dla skontrolowanych 10 osób niepełnosprawnych świadczyło 10 opiekunów, spośród których:

- trzech posiadało 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym;
- siedmiu posiadało dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie zapewniającym realizację usług opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, tj. opiekun medyczny, pielęgniarka i fizjoterapeuta.

W wyniku analizy kart zgłoszenia do Programu oraz kart realizacji usług ustalono, iż zarówno przyznany, jak i zrealizowany przez jednostkę limit godzin usług w ramach opieki wytchnieniowej dla poszczególnych osób niepełnosprawnych, był zgodny z wytycznymi Programu.

Łączna liczba przyznanych godzin świadczenia usług opieki dla skontrolowanych 10 osób niepełnosprawnych wyniosła 1 919, z których zrealizowano 1 871 godzin. Liczba przyznanych godzin usług opieki wytchnieniowej na 1 osobę nie przekroczyła limitu określonego w Programie i kształtowała się odpowiednio: 1 osoba 48 godzin, 1 osoba 207 godzin, 8 osób po 208 godzin.

[Dowód: akta kontroli str. 11-14]

W wyniku analizy merytorycznej i finansowej dokumentów dotyczących realizowanego zadania ustalono, że MOPS w Olecku prowadził wyodrębnioną dokumentację księgowo-finansową i ewidencję księgową zadania publicznego, tj. zgodnie z:

- zapisami umowy nr PS-I.946.37.14.2023 zawartej pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Olecko w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 (§ 4 pkt 1);
- zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Ewidencja księgowa prowadzona była za pomocą systemu komputerowego Sage Symfonia Finanse i Księgowość.

Księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:

- dziennik,
- księgę główną,
- księgi pomocnicze,
- zestawienia: obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Zgodnie z planem kont opieka wytchnieniowa ewidencjonowana jest: 135 R-K Funduszy specjalnych: na rachunku 135-3 Opieka wytchnieniowa:

- 135-3-1 koszt obsługi Programu,
- 135-3-1 -x,
- 135-3-2 – wydatki opieka wytchnieniowa,
- 135-3-2-x.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7; 30-31]

Gmina w okresie objętym kontrolą posiadała odrębny rachunek bankowy dla środków Funduszu Solidarnościowego o numerze 68 1020 1332 0000 1502 1419 6713. Z tego rachunku otrzymywane od Wojewody środki na realizację Programu Gmina przekazywała na wyodrębniony rachunek bankowy MOPS w Olecku o numerze 98 1020 1332 0000 1002 1283 3374.

Wydatki związane z realizacją usług Opieki wytchnieniowej dokonywane były z wyodrębnionego rachunku bankowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7; 20-29]

Zgodnie z warunkami określonymi w Programie oraz § 2 ust. 4 umowy zawartej pomiędzy wojewodą a gminą, wydatkami kwalifikowanymi były koszty faktycznie poniesione w okresie realizacji zadania od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

W przypadku zawarcia umowy po dniu rozpoczęcia realizacji zadania, istniała możliwość zrefundowania ze środków Funduszu wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania od 1 stycznia 2023 roku.

Z przedstawionych w trakcie czynności kontrolnych dokumentów księgowych wynika, że wydatki ponoszone były przez MOPS w Olecku w okresie od 31 marca do 29 grudnia 2023 r. (ostatnia płatność).

Kontroli szczegółowej poddano wydatki poniesione w trzech losowo wybranych miesiącach, tj. maju, sierpniu i grudniu. Na podstawie otrzymanych dokumentów, ustalono jedynie wysokość

dokonanego wydatku przez jednostkę dla Firmy Medis24 na realizację zadania na podstawie wystawionej faktury zbiorczej, na której znajdowały się dane:

- nazwa towaru/usługi;
- liczba zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej w miesiącu;
- cena netto;
- wartość Vat;
- wartość brutto.

Wydatki ponoszone przez MOPS w Olecku dokonywane były na podstawie faktur przedkładanych przez Wykonawcę, do których załączane były karty realizacji usług. Zgodnie z umową zawartą między Konsorcjum Medis24 Sp. z o.o. a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku, Wykonawca zobowiązany był do załączania do faktur poza kartami realizacji usług, dokumenty potwierdzające poniesione wydatki. Mimo tych zapisów Wykonawca nie przedstawiał dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów na wynagrodzenie osób realizujących usługi w wysokości do 40 zł za 1 godzinę usługi wytchnieniowej. Gmina natomiast, w trakcie trwania umowy nie wzywała Wykonawcy do wywiązywania się z zapisów umowy. Zgodnie z założeniami Programu koszty związane z realizacją usług opieki wytchnieniowej finansowane z Programu w ramach pobytu dziennego, nie mogły przekroczyć 40 zł brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną.

Przez kwotę brutto rozumie się kwotę wynagrodzenia wraz z kosztami pracy, tj. sumę wynagrodzeń brutto oraz składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, poniesionych przez zatrudniającego. Nie było dopuszczalne pokrywanie z tych kwot kosztów administracyjnych gminy lub innego podmiotu, któremu gmina zleciła realizację Programu.

W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych jednostka nie przedstawiła żadnych dokumentów obrazujących poniesienie wydatków w okresie obowiązywania umowy przez firmę zajmującą się realizacją zadania. Nie ustalono zatem, czy wydatki ponoszone na realizację zadania ze środków Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane w terminie obowiązywania umowy. Nie było także możliwe ustalenie czy firma Medis24 ponosiła koszty wynagrodzeń osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej i w jakiej wysokości.

Dokumenty księgowe, które zostały okazane w trakcie czynności kontrolnych dotyczyły wyłącznie wydatków MOPS w Olecku, ponoszonych na rzecz Medis24 i zostały opisane w sposób umożliwiający identyfikację poniesionych kosztów, tj. zawierały:

- sprawdzenie pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym;
- źródło finansowania;
- zatwierdzenie do zapłaty;
- numer księgowy jaki został oznaczony w księgach;
- podpis osób upoważnionych.

Z analizy dokumentów księgowych przedłożonych przez jednostkę, m.in. wydruku z ewidencji księgowej, wyciągu z rachunku bankowego MOPS w Olecku, wynika, iż:

- całkowita kwota przyznanych środków z Funduszu to 135 717,12 zł, z tego:
 - na realizację zadania – 133 056,00 zł;
 - na koszty związane z obsługą programu – 2 661,12 zł;
- całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 135 405,29 zł, z tego:
 - na realizację zadania – 132 760,00 zł;
 - na koszty obsługi Programu – 2645,29 zł.
- dokonano zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 311,83 zł, z tego:
 - z realizacji zadania – 296,00 zł;
 - z kosztów obsługi Programu – 15,83 zł,
- wsparciem objęto 13 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 4 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności;
- wykonano łącznie 3 319 godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego, przy jednostkowym koszcie 1 godziny 40 zł, co jest zgodne ze sprawozdaniem.

[Dowód: akta kontroli str. 16-19; 20-31; 53-349]

Do faktur przedstawianych przez Medis24 dla MOPS w Olecku dołączane były tylko karty realizacji usług, co pozwalało zweryfikować jedynie faktyczną zrealizowaną liczbę godzin świadczenia usług w danym miesiącu.

Firma realizująca zadanie nie przedkładała jednostce żadnych dokumentów poświadczających poniesienie wydatków na koszty kwalifikowane, w wysokości wskazanej na fakturze oraz w terminie obowiązywania umowy. Ponadto, wykazany koszt brutto na dokumencie księgowym, tj. 40 zł, który winien być wydatkowany jedynie na wynagrodzenia brutto wraz z kosztami pracodawcy dla osób świadczących usługi nie był w żaden sposób udokumentowany, ani weryfikowany przez MOPS.

W toku postępowania kontrolnego jednostka kontrolowana nie przedłożyła stosownych dokumentów, wymaganych do przeprowadzenia czynności kontrolnych za rok 2023 w ramach Programu "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2023, pozwalających ustalić, czy wydatki zostały poniesione w trakcie obowiązywania umowy i zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie i wniosku.

Zgodnie z umową między Wojewodą a Gminą, jednostka jest zobowiązana do przedstawienia kontrolującym pełnej dokumentacji finansowej oraz merytorycznej. Kontrolerom zostały przedstawione akta do oceny merytorycznej, w tym kwalifikacje osób świadczących usługi, karty zgłoszeń do Programu, wraz z orzeczeniami o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności, karty realizacji usług. Do dnia zakończenia kontroli kontrolerom nie przedłożono żadnej dokumentacji potwierdzającej wydatkowanie środków na wynagrodzenie osób realizujących usługi opieki wytchnieniowej (umowy o pracę/zlecenie, listy płac, potwierdzenia zapłaty, przelewu itp.)

W przedmiotowej sprawie Dyrektor jednostki bezpośrednio realizującej zadanie złożyła wyjaśnienie: „(...) Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 realizowany był przez firmę zewnętrzną Medis24 wyłonioną w wyniku ogłoszonego przetargu, na który wpłynęły dwie oferty. Jedna z ofert została odrzucona z powodu braków formalnych (niedostarczenie dokumentów w wymaganym terminie). Dokumentacja przetargowa na każdym etapie była sprawdzana pod względem prawnym przez radcę prawnego obsługującego Gminę Olecko w raz z podległymi jednostkami. Realizacja zadania była wykonana zgodnie zawartą umową nr 4/2023 w dniu 20.04.2023 r. pomiędzy Gminą Olecko- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku a Konsorcjum Medis 24 oraz Medis Łukasz Zasiem. Koszt jednej godziny zegarowej wg umowy z tytułu świadczenia usług opieki wytchnieniowej nie mógł przekraczać 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy. Usługi były wykonywane w sposób stały, systematyczny i na każdym etapie umowy monitorowane. Realizowane były zgodnie z wytycznymi Programu, w oparciu o tryb zamówień publicznych i zawartą umową. Z informacji uzyskanych od realizatora usługi wynika, że osoby bezpośrednio wykonujące usługi zostały zatrudnione i z tego tytułu otrzymywały wynagrodzenie. Brak skarg i zastrzeżeń ze strony osób realizujących usługi opieki wytchnieniowej świadczą o należyтым wykonaniu umowy. Rodzaj usług i zakres godzinowy był uzależniony od osobistej sytuacji osoby niepełnosprawnej.

W dniu 2.10.2024 r. Łukasz Zasiem- xxxxxx Medis 24 telefonicznie poinformował, że nie okaże wymaganych dokumentów, tj. list płac, umów zleceń zawartych z pracownikami wykonującymi usługi opieki wytchnieniowej w roku 2023 i wydruku z ewidencji księgowej. W tym samym dniu dyrektor MOPS w Olecku zwrócił się z zapytaniem do radcy prawnego xxxxxxxx xxxxxx, czy xxxxxx Medis24 może odmówić okazania ww. dokumentów. Korespondencję e-mailową zostanie dołączona.

Dnia 10.10.2024 r. wpłynęła pisemna odpowiedź od Pana Łukasza Zasima o braku wskazań do okazania przez niego dokumentów wymaganych do kontroli. W dniu 15.10.2024 r. radca prawny xxxxxx xxxxxx wysłał do Medis24 wezwanie dotyczące dostarczenia wskazanych dokumentów w terminie dwóch dni od dnia otrzymania wezwania.. 16.10.2024 r. dyrektor MOPS w Olecku został poinformowany telefonicznie przez Pana Łukasza Zasima, że w dniu 17.10.2024 r. osobiście dostarczy wymagane dokumenty”.

Niemniej jednak, brak uwag ze strony realizatorów Programu, nie świadczy o prawidłowości realizacji zadania. Zakup usług od sektora prywatnego nie zwalnia jednostki z obowiązku nadzoru i kontroli realizacji zadania przez Wykonawcę. Jednostka kontrolowana nie dopełniła obowiązku zawartego w umowie dotyczącego kontroli realizacji zadania, czy choćby egzekwowania od Wykonawcy dokumentów potwierdzających ponoszone wydatki, do których firma była zobowiązana § 4ust 5 umowy zawartej z MOPS w Olecku. Z uwagi na brak tych dokumentów, nie można zgodzić się ze stanowiskiem Dyrektora MOPS że realizacja zadania odbywała się zgodnie z umową.

[Dowód: akta kontroli str. 423-430]

Do dnia zakończenia kontroli kontrolerom nie przedłożono wymaganej dokumentacji dotyczącej pełnego rozliczenia finansowego, w tym dokumentacji księgowej, która pozwoliłaby na ustalenie, że środki Funduszu Solidarnościowego ponoszone były na wydatki kwalifikowane, w jakiej wysokości i terminie.

Po zakończeniu czynności kontrolnych, w dniu 5 listopada 2024 r. jednostka przesłała emailiem zestawienie wydatków, sporządzone przez wykonawcę firmę Medis24 w związku z realizacją Umowy nr 4/2023 w zakresie opieki wytchnieniowej.

Z przedłożonego zestawienia tabelarycznego wynika, że całkowity koszt realizacji zadania przez firmę Medis24 wyniósł 127 377,44 zł, z tego:

- 117 377,44 zł - koszty całkowite zatrudnienia osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej ;
- 10 000 zł - pozostałe koszty pośrednie (m.in. obsługę kadrową, księgową, najem biura).

Powyższe zestawienie jest rozbieżne z przedłożonym sprawozdaniem z realizacji zadania i dokumentami jakimi dysponuje jednostka (m.in. faktury za zrealizowane usługi przez Firmę Medis24).

Ponadto, wykazana w zestawieniu kwota w wysokości 10 000 zł na koszty pośrednie jest kosztem niekwalifikowalnym.

[Dowód: akta kontroli str. 349]

Pismem z 19 listopada 2024 r. wezwano jednostkę w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej do przedłożenia wymaganych dokumentów potwierdzających ponoszenie wydatków zgodnie z przeznaczeniem i terminem wynikającym z Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w terminie do 20 listopada br.

[Dowód: akta kontroli str. 431]

W dniu 20 listopada br. otrzymano odpowiedź z jednostki wraz z zestawieniem sporządzonym przez firmę Medis24.

Przedłożone zestawienie zawiera jedynie:

- wykaz osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej;
- numer i datę zawarcia umowy;
- okres obowiązywania umowy;
- liczbę zrealizowanych godzin w poszczególnych miesiącach;
- razem liczbę godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonych przez opiekunów;
- koszt 1 godziny usługi;
- kwotę wynagrodzenia brutto dla poszczególnych osób zgodnie z listą płac.

Z ww. zestawienia wynika, iż 16 opiekunów świadczących usługi opieki wytchnieniowej zrealizowało 3 319 godzin. Koszt jednostkowy za godzinę świadczonej usługi dla każdej osoby to 40 zł, natomiast całkowity koszt to 132 760 zł.

Zgodnie z przedłożonym pismem Przez Panią Iwonę Łazarską - Dyrektora MOPS w Olecku: „(...) przedstawiony dokument potwierdza poniesione koszty ze środków Funduszu Solidarnościowego na realizację powyższego zadania. Zestawienie wynagrodzeń opracowane zostało na podstawie listy płac obejmujące osoby skierowane do realizacji usług opieki wytchnieniowej wskazujące okres realizacji usługi, wymiar zrealizowanych godzin i kwotę wynagrodzenia.

Koszt jednej godziny zegarowej wg umowy z tytułu świadczenia usług opieki wytchnieniowej wyniósł 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy. Usługi były wykonywane w sposób stały, systematyczny i na każdym etapie umowy monitorowane. Realizowane były zgodnie z wytycznymi programu, w oparciu o tryb zamówień publicznych i zawartą umowę. Z informacji uzyskanych od realizatora usługi wynika, że osoby bezpośrednio wykonujące usługi zostały zatrudnione i z tego tytułu otrzymywały wynagrodzenie. Brak skarg i zastrzeżeń ze strony osób realizujących usługi opieki wytchnieniowej świadczą o należyтым wykonaniu umowy. Rodzaj usług i zakres godzinowy był uzależniony od osobistej sytuacji osoby niepełnosprawnej”.

Należy jednak zwrócić uwagę, że dokument (zestawienie tabelaryczne) został złożony przez firmę Medis24, do którego Wykonawca nie przedłożył żadnych dokumentów i nie został przez MOPS zweryfikowany w oparciu o dokumenty źródłowe. Wobec czego stanowisko Dyrektora MOPS ujęte w piśmie nie zostało poparte żadnymi dowodami.

[Dowód: akta kontroli str. 350-352]

Następnie, w uzupełnieniu do korespondencji dostarczonej 20 listopada br. jednostka przesłała w dniu 26 listopada br. za pomocą platformy epuap dodatkowe wyjaśnienia oraz paski wynagrodzeń i faktury osób świadczących usługi otrzymane od wykonawcy.

Przedłożone dokumenty (paski wynagrodzeń) nie dotyczą tylko wynagrodzeń za usługi świadczone przez opiekunów usług Opieki wytchnieniowej. Występują rozbieżności między informacjami zawartymi na przedłożonych paskach wynagrodzeń i fakturach, zarówno w kwestii ilości zrealizowanych godzin usług jak i wynagrodzenia brutto za 1 godzinę usługi. Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej wynikająca z ww. dokumentów jest niespójna. Koszt wynagrodzenia brutto dla opiekunów za jedną godzinę usługi w przypadku osób wystawiających faktury za realizację zadania to 33 zł. Natomiast, z pasków wynagrodzeń pozostałych osób świadczących usługi nie można określić jednoznacznie kwoty wynagrodzenia brutto za godzinę świadczonej usługi opieki wytchnieniowej. Średni koszt 1 wypracowanej godziny to ok. 33,72 zł. W przypadku 1 opiekuna, średni koszt wynagrodzenia 1 godziny w poszczególnych miesiącach przekracza kwotę 40 zł, co jest niezgodne z założeniami Programu i zapisami umowy zawartej między jednostką a Wykonawcą.

[Dowód: akta kontroli str. 353-422]

Mając na uwadze ustalenia poczynione w trakcie czynności kontrolnych oraz zestawienia, informacje i wyjaśnienia dostarczane przez jednostkę po zakończeniu kontroli kontrolę oceniono negatywnie. Przedstawione przez jednostkę dokumenty w trakcie kontroli oraz po zakończeniu czynności kontrolnych są niespójne, niezgodne z przedłożonymi kontrolerom opłacanymi fakturami wystawianymi przez firmę Medis24 za realizację zadania.

Jednostka nie dostarczyła dokumentów potwierdzających, że kwota 132 760 zł została wydatkowana zgodnie z założeniami Programu na koszty kwalifikowane w terminie do 31.12.2023 r.

Z uwagi na niedostarczenie dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków na koszty kwalifikowane oraz w trakcie obowiązywania umowy w łącznej wysokości 132 760 zł (poświadczenie dokonania ostatniej płatności do 31.12.2023 r.) brak jest możliwości ustalenia, czy środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, na koszty kwalifikowane i w trakcie obowiązywania umowy.

Przyczyną powstałych nieprawidłowości był brak bieżącego nadzoru nad realizacją Zadania przez firmę Medis24 i egzekwowanie przedkładania przez Wykonawcę dokumentów, do których był zobowiązany podpisaną z MOPS w Olecku umową.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest kierownik jednostki kontrolowanej oraz kierownik jednostki bezpośrednio realizującej zadanie.

Do Projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 stycznia 2025 r. znak PS-I.431.2.7.2024 zostały wniesione 21 stycznia 2025 r. przez kierownika jednostki kontrolowanej (pismo z 21 stycznia 2025 r. znak SZB.1710.5.2024) zastrzeżenia dotyczące:

- rozliczenia zadania, w przypadku gdy gmina zleciła świadczenie usług prywatnemu podmiotowi;
- kosztu brutto za świadczenie jednej godziny usługi opieki wytchnieniowej;
- pokrywania, w ramach kwoty 40 zł brutto za godzinę świadczenia usługi, kosztów administracyjnych innego podmiotu;
- dokumentacji potwierdzającej wydatkowanie środków;
- wydatkowania środków w trakcie obowiązywania umowy i na koszty kwalifikowane,

które zostały oddalone w całości.

Zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego zostały rozpatrzone w stanowisku wobec zastrzeżeń z 17 kwietnia 2025 r. znak PS-I.431.2.7.2024, przekazanych kierownikowi jednostki kontrolowanej w dniu 17 kwietnia 2025 r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności pobrania środków w nadmiernej wysokości w kwocie **132 760,00 zł**, na rachunek Wojewody wskazany w umowie nr PS-I.946.37.14.2023, wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku niedokonania zwrotu środków w ww. terminie, na podstawie przepisów art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji w sprawie zwrotu ww. kwoty.

Proszę Panią Zastępcę Burmistrza Olecka o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Wojewoda
Warmińsko-Mazurski**

Radosław Król